

ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Провідною ознакою інформаційного суспільства є інформатизація. Сутність поняття "інформатизація" розкривається у ст. 1 Закону України "Про національну програму інформатизації" (1998 р.). Інформатизація — це сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, спрямованих на створення умов для задоволення інформаційних потреб, реалізації прав громадян і суспільства на основі створення, розвитку, використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, що ґрунтуються на застосуванні сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки [1].

Визначення поняття "інформаційне суспільство" є доволі дискусійним в наукових колах. Як правило науковці намагаються окреслити основні, фундаментальні ознаки такого суспільства.

Здебільшого, суспільство вважається інформаційним, якщо: будь-хто, будь-де й у будь-який час можуть одержати за відповідну плату чи безкоштовно на основі автоматизованого доступу і систем зв'язку будь-яку інформацію і знання, необхідні для їхньої життєдіяльності і рішення особистих і соціально значущих задач; у суспільстві виробляється, функціонує і доступна будь-якому індивіду, групі чи організації сучасна інформаційна технологія; існують розвинені інфраструктури, що забезпечують створення національних інформаційних ресурсів у обсязі, необхідному для підтримки науково-технологічного й соціально-історичного прогресу, що постійно прискорюється; відбувається процес прискореної автоматизації й роботизації всіх сфер і галузей виробництва та керування; здійснюються радикальні зміни соціальних структур, наслідком яких є розширення сфери інформаційної діяльності та послуг.

У 1993 р. сутність інформаційного суспільства була розкрита Комісією ЄС: "Інформаційне суспільство - це суспільство, в якому діяльність людей здійснюється на основі використання послуг, що надаються за допомогою інформаційних технологій та технологій зв'язку". На думку Європейської Комісії, інформаційним суспільством слід вважати:

- суспільство нового типу, що формується внаслідок глобальної соціальної революції та породжується вибуховим розвитком і конвергенцією інформаційних та комунікаційних технологій;

- суспільство знання, тобто суспільство, в якому головною умовою добробуту кожної людини і кожної держави стає знання, здобуте завдяки

безперешкодному доступу до інформації та вмінню працювати з нею;

- глобальне суспільство, в якому обмін інформацією не буде мати ні часових, ні просторових, ні політичних меж; яке, з одного боку, сприятиме взаємопроникненню культур, а з іншого - відкриватиме кожному співтовариству нові можливості для самоідентифікації.

Вважається, що в майбутньому існуватиме декілька типів інформаційного суспільства, як колись існувало декілька моделей індустріального суспільства. Ключовими ознаками для визначення типу суспільства будуть такі: ступінь забезпечення рівних прав доступу громадян до основного ресурсу - інформації, ступінь участі у житті суспільства та самореалізації людей із обмеженими фізичними можливостями.

При чому слід розуміти, що не всі країни одночасно зможуть досягти такого рівня розвитку суспільства, яке можна буде характеризувати як інформаційне. Це обумовлено великої прірвою у рівнях розвитку процесів інформатизації між найбільш розвинутими країнами та країнами третього світу, з перехідною економікою. Більше того, процеси інформатизації слугують каталізаторами розвитку в інших сферах суспільного життя (політичних, економічних, культурних тощо), а тому розрив цей не тільки не зменшується, а дедалі більше зростає[2].

Література

1. «Про Національну програму інформатизації – Законодавство України». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>.

2. «Поняття інформаційного суспільства – Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції – Навчальні матеріали онлайн». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/18421120/politologiya/ponyattya_informatsiynogo_suspilstva